

ind i legemet», forekommer det rimeligt at kræve et sikrere grundlag herfor end for optagelse af fingeraftryk. At mistankekravet kan få reel betydning, fremgår af kendelsen i U97.972V, der er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget bag dna-profil-registerloven (Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 3054).

Hertil kommer, at man med et lempeligere mistankekrav ved særreglen om udtagelse af prøver med henblik på senere identifikation – end ved den almindelige regel om udtagelse af prøver med henblik på konkret efterforskning – i princippet kunne komme i den situation, at man kan udtage en prøve og optage resultatet i registeret uden at kunne anvende dette i den konkrete efterforskning, selvom der var behov herfor. Denne problemstilling er imidlertid ikke særlig for mistankekravet, men vil ligeledes kunne anføres i forhold til indikationskravet. Denne forskel gælder således allerede i relation til optagelse af fingeraftryk, hvor indikationskravet kun gælder for optagelse til brug i den konkrete sag.

For at lempe mistankekravet til mistanke med rimelig grund taler efter udvalgets opfattelse, at der herved skabes fuld parallelitet mellem reglerne om fingeraftryk og prøver til dna-analyse. Herved opnås, at dna-teknikken kan tages i anvendelse i kriminalitetsbekæmpelsen i samme omfang som fingeraftryk.

Dette skal ses i sammenhæng med, at udtagelse af en spytprøve – som forudsættes at blive den altovervejende fremgangsmåde – må anses for et indgreb af tilsvarende svag intensitet som et fingeraftryk. Udtagelse af spytprøve vil næppe blive oplevet som væsentligt mere belastende af den pågældende end optagelse af fingeraftryk. Indgrebets intensitet taler således ikke i sig selv for, at der skal fastsættes et strengere mistankekrav ved udtagelse af spytprøve end ved optagelse af fingeraftryk. Når udtagelse af blodprøve forbeholdes tilfælde, hvor det enten ikke er muligt at udtage en spytprøve med tilstrækkeligt dna-materiale, eller hvor den pågældende yder fysisk modstand mod gennemførelse af en spytprøve, jf. nedenfor i afsnit 4.2.2., vil det være u hensigtsmæssigt at fastsætte differentierede mistankekrav ved udtagelse af henholdsvis spytprøve og blodprøve med henblik på senere identifikation. Hertil kommer, at også en blodprøve - der efter forslaget skal udtages af en læge - må betegnes som en af de mildeste former for legemsundersøgelser, jf. også betænkning nr. 1104/1987, s. 56, jf. s. 38-39.

Endvidere taler efterforskningsmæssige hensyn for at fastsætte samme mistankekrav som ved fingeraftryk, således at dna-spor kan anvendes som et lige så effektivt efterforskningsmiddel, som fingeraftryk længe har været.

På baggrund af de ovenstående overvejelser finder et flertal på fem af Strafferetsplejeudvalgets medlemmer det mest nærliggende, at kravet om begrundet mistanke fastholdes ved optagelse af spyt- og blodprøve med henblik på senere identifikation, jf. bilag 1, side 12. Disse medlemmer lægger navnlig vægt på, at kravet om begrundet mistanke efter retsplejeloven er gældende for indgreb i form af spyt- og blodprøver som led i konkret efterforskning, selv når formålet er opklaring af de alvorligste forbrydelser.

Et mindretal på fire af udvalgets medlemmer kan tilslutte sig, at der fastsættes samme mistankekrav ved udtagelse af spyt- og blodprøve til brug for registrering i dna-profil-registeret, som gælder ved optagelse af fingeraftryk og registrering i Fingeraftryksregisteret. Mindretallet finder således, at der navnlig under hensyntagen til indgrebets ringe intensitet set i forhold til de efterforskningsmæssige hensyn også på dette punkt bør skabes parallelitet til Fingeraftryksregisteret.

Justitsministeriet finder, at de væsentlige efterforskningsmæssige fordele, der er forbundet med en udvidelse af dna-profil-registeret, på dette punkt bør veje tungere end det principielle hensyn til den systematiske sondring mellem de forskellige former for legemsindgreb. I den forbindelse lægger Justitsministeriet vægt på, at spyt- og blodprøver må anses for indgreb af tilsvarende svag intensitet som fingeraftryk. Efter Justitsministeriets opfattelse foreligger der således ikke sådanne forskelle i indgrebenes reelle intensitet, som – ud over det principielle hensyn til at opretholde forskellige regler for legemsbesigtigelse og legemsundersøgelse – taler for et strengere mistankekrav ved udtagelse af spyt- og blodprøver med henblik på senere identifikation end ved optagelse af fingeraftryk med henblik på senere identifikation. Efter en samlet vurdering kan Justitsministeriet derfor tilslutte sig indstillingen fra Strafferetsplejeudvalgets mindretal. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

4.1.4. Indikationskravet

Efter retsplejelovens § 792 a, stk. 2, nr. 2, må legemsundersøgelse af en sigtet kun foretages, hvis indgrebet er af afgørende betydning for efterforskningen i den konkret verserende straffesag. I bemærkningerne til dna-profil-registerloven blev fremhævet visse ulemper, som dette såkaldte indikationskrav indebærer i forhold til dna-profil-registeret, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 3049. Det fremgår således af bemærkningerne, at indikationskravet har den konsekvens, at der vil kunne forekomme situationer,